

Verdieping leefbaarheidsmonitor Tiel

Aanvullende analyses op dataset leefbaarheidsmonitor Tiel
2003 - 2009

Manja Abraham

Verdieping leefbaarheidsmonitor Tiel

Aanvullende analyses op dataset leefbaarheidsmonitor Tiel 2003 - 2009

Amsterdam, oktober 2009

Manja Abraham

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Verdieping en verrijking	3
1.2	Methodologische noot	4
2	Sociale kwaliteit	5
2.1	Sociale kwaliteit en etniciteit	5
2.2	Sociale kwaliteit en inkomen	5
3	Geluidsoverlast en binnenklimaat; koopwoning of huurwoning	7
3.1	Geluidsoverlast	7
3.2	Binnenklimaat	7
4	Politie en toezichthouders; een profiel van de (on)tevreden burger	8
4.1	Tevredenheid over de politie	8
4.2	Vertrouwen in bijdrage toezichthouders	8
4.3	... en de onderlinge samenhang	9
5	Onveiligheidsgevoelens; een profiel van de zich onveilig voelende burger	10
5.1	Onveiligheidsgevoelens	10
5.2	Samenhang onveiligheidsgevoelens en tevredenheid over politie en toezichthouders	11
6	Medische voorzieningen en netto maandinkomen huishouden	12
7	WWW.TIEL.NL; een profiel van de website gebruiker	13
7.1	Bekendheid website	13
7.2	Gebruik	13
	Bijlagen	
Bijlage	Beknopte opzet leefbaarheidsmonitor Tiel	16

1 Inleiding

Op verzoek van de gemeente Tiel is een aantal beleidsmatig relevante zaken nader geanalyseerd. In een brainstormsessie op basis van de concept leefbaarheidmonitor 2009 zijn met een aantal beleidsmedewerkers verdiepende en verrijkende vragen verzameld, die mogelijk kunnen worden beantwoord op basis van de achterliggende database van de leefbaarheidsmonitor. In dit verdiepingsrapport worden de uitkomsten van de extra analyses gepresenteerd. Dit verdiepingsrapport dient ter verrijking en verdieping van de Leefbaarheidsmonitor Tiel 2009¹.

1.1 Verdieping en verrijking

De gemeente Tiel investeert in het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid. Om goed beleid te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk periodiek te meten of er problemen zijn waar inwoners mee te maken hebben en wat hun wensen en hun behoeften zijn. Dat geeft richting aan het beleid en maakt het mogelijk de resultaten van overheidsinspanningen te monitoren.

Daartoe dient de leefbaarheidsmonitor Tiel. Sinds 2003 is om de twee jaar aan bewoners hun mening gevraagd over zaken als voorzieningen, buurtproblemen, sociale kwaliteit, onveiligheidsgevoelens en de staat van de buurt. In 2009 is voor de vierde keer in Tiel de leefbaarheid gemonitord. Het onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau DSP-groep is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Met het verschijnen van de vierde leefbaarheidsmonitor in Tiel werd het methodologisch mogelijk verdergaande analyses uit te voeren. De inmiddels omvangrijke dataset van 5.652 respondenten staat het toe om betrouwbare analyses uit te voeren op kleinere doelgroepen.

Tijdens de brainstormsessie op basis van de concept leefbaarheidmonitor 2009 zijn de volgende vragen naar voren gekomen:

- Sociale kwaliteit: is er een relatie tussen sociale kwaliteit en etniciteit? En wat is de relatie tussen sociale kwaliteit en inkomensverschillen?
- Overlast in woningen: komt geluidsoverlast nu vaker voor in een koopwoning of in een huurwoning? En hoe zit dat met de tevredenheid over het binnenklimaat van de woning?
- Politie en toezichthouders: wie zijn (on)tevreden over het functioneren van de politie en wie over het functioneren van de toezichthouders? En zijn dit dezelfde mensen?
- Onveiligheidsgevoelens: welke burger voelt zich onveilig? Is er een samenhang met de tevredenheid over politie en toezichthouders?
- Medische voorzieningen: hangt de tevredenheid over medische voorzieningen (huisarts, tandarts, ziekenhuis et cetera) samen met het besteed-

Noot 1 De uitkomsten van de Leefbaarheidsmonitor Tiel 2009 zijn beschreven in het tekstrapport Leefbaarheidsmonitor Tiel 2009 en het tabellenboek Leefbaarheidsmonitor Tiel 2009. In het tekstrapport worden de ontwikkelingen in de tijd van Tiel als geheel besproken. In het tabellenboek zijn de resultaten weergegeven, per meetjaar en per wijk.

- baar inkomen van het huishouden?
- www.tiel.nl: Welke burger weet van het bestaan van de gemeentelijke website en welke burger heeft de site wel eens bezocht?

In de volgende hoofdstukken komen deze thema's achtereenvolgens aan bod.

1.2 Methodologische noot

De analyses zijn - tenzij anders aangegeven - uitgevoerd op het totale databestand 2003 - 2009. De data zijn gewogen naar wijk, etniciteit en jaar van meting. In de onderste rij van de tabellen is het ongewogen aantal respondenten weergegeven waarop de uitkomst is gebaseerd ('n ongewogen'). In de bijlage is beknopt de opzet van de monitor beschreven. Voor de volledige methodologische verantwoording van de leefbaarheidsmonitor verwijzen we naar het tekstrapport "Leefbaarheidmonitor gemeente Tiel 2009", door DSP-groep.

2 Sociale kwaliteit

Wat is de relatie tussen sociale kwaliteit en etniciteit? En wat is de relatie tussen sociale kwaliteit en inkomensverschillen?

Sociale kwaliteit is in de leefbaarheidsmonitor Tiel gemeten met behulp van een aantal stellingen over de buurt. Deze gaan over de sociale samenhang in de wijk: kennen de mensen elkaar goed? Voelen ze zich er thuis? Kennen de mensen elkaar? Et cetera. We bekijken de antwoorden van allochtone en autochtone inwoners van Tiel. Ook gaan we na of diegenen met een laag of juist hoog netto maandinkomen van het huishouden andere antwoorden geven.

2.1 Sociale kwaliteit en etniciteit

Allochtonen beleven de sociale kwaliteit van de buurt significant anders dan autochtonen. Het beeld is echter wisselend en niet eenduidig meer of minder positief.

Allochtonen ervaren een positiever beeld met betrekking tot de gezelligheid van de buurt en het samenleven van verschillende bevolkingsgroepen dan autochtonen. Deze positieve houding manifesteert zich vooral in de wijken Tiel Oost en Passewaaij. Zo is in Tiel Oost 72 procent van de allochtonen het eens met de stelling dat zij wonen in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is (versus Centrum: 53%, West: 68%, Noord: 62% en Passewaaij: 63%). Verder oordelen allochtonen in de wijken Passewaaij en Tiel Oost relatief positief over het samenleven van verschillende bevolkingsgroepen (Passewaaij: 91%, Tiel Oost: 89% versus Tiel Centrum: 80%, Tiel West 80% en Tiel Noord 86%). Autochtonen ervaren daarentegen een positiever beeld van de staat van onderhoud van de huizen in de buurt, hoe goed mensen elkaar kennen in de buurt en hoe prettig het is om samen te wonen in de buurt. Alleen op 'het je thuis voelen in de buurt' scoren de groepen even veel. De woonduur van de gemiddelde allochtoon is (anno 2009) twaalf jaar, van de gemiddelde autochtoon is dat vijftien jaar.²

2.2 Sociale kwaliteit en inkomen

De relatie tussen inkomen en de sociale kwaliteit van de bewoner is diffuus, er is geen duidelijk patroon in te ontdekken.

Het lijkt erop dat mensen met een besteedbaar maandinkomen tot € 1000 relatief negatief oordelen over hoe goed de mensen elkaar in de buurt kennen. Het is niet zo dat de bewoners meer tevreden zijn naarmate zij meer verdienen (en als gevolg daarvan meer mogelijkheden heeft om te bepalen in welke buurt hij/zij woont). Het valt op dat diegenen met een inkomen tussen € 1000 en € 1650 het samenleven van verschillende bevolkingsgroepen het meest positief ervaren. De woonduur neemt toe naarmate het inkomen afneemt.

Noot 2 We geven hier de gemiddelde woonduur van de respondenten in 2009 (anders dan de rest van de onderwerpen), omdat deze significant hoger ligt dan in voorgaande jaren.

Tabel 2.1 stellingen sociale kwaliteit per allochtoon/autochtoon en per netto maandinkomen huishouden (Tiel 2003, 2005, 2007, 2009)

Stellingen: % (zeer) mee eens	Allochtoon/autochtoon			Netto maandinkomen huishouden				
	Autochtoon	Allochtoon	tot € 1000	€ 1000 tot € 1650	€ 1650 tot € 2850	€ 2850 tot € 3500	€ 3500 en meer	Wil niet zeggen
In deze buurt staan weinig slecht onderhouden of onbewoonbaar verklaarde huizen	94%	82%	93%	89%	94%	94%	95%	92%
De mensen kennen elkaar in deze buurt goed	67%	57%	56%	62%	66%	71%	70%	67%
Het is prettig om in deze buurt te wonen.	96%	90%	93%	93%	96%	98%	97%	95%
Ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is.	57%	67%	62%	61%	58%	58%	56%	57%
Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen.	81%	81%	79%	81%	81%	84%	80%	79%
Ik ervaar het samenleven van verschillende bevolkingsgroepen positief.	65%	85%	67%	73%	67%	68%	65%	63%
Gemiddelde woontijd in jaren (2009)	15	12	20	16	14	13	11	16
<i>n (ongewogen)</i>	5.150	492	377	1.051	1.510	811	484	1.419

3 Geluidsoverlast en binnenklimaat; koopwoning of huurwoning

Komt geluidsoverlast nu vaker voor in een koopwoning of in een huurwoning? En hoe zit dat met de tevredenheid over het binnenklimaat van de woning?

We keken naar de antwoorden van huiseigenaren en huurders³. In tabel 3.2 zijn de bevindingen weergegeven. Omdat er een ontwikkeling in de tijd is te zien, zijn de uitkomsten weergegeven per (meet)jaar.

3.1 Geluidsoverlast

Geluidsoverlast komt vaker voor in huurwoningen dan in koopwoningen.

Vooral in 2003 en 2005 is de mate van overlast groter onder huurders dan kopers. In de laatste jaren is de geluidsoverlast in huurwoningen iets afgenomen en in koopwoningen iets toegenomen.

3.2 Binnenklimaat

Tevredenheid over het binnenklimaat van de woning is groter onder huiseigenaren dan onder huurders.

Bewoners van een huurwoning zijn beduidend vaker ontevreden dan bewoners van een koopwoning. Deze vraag is in 2009 voor het eerst gesteld.

Tabel 3.2 Mate van geluidsoverlast en ontevredenheid binnenklimaat, per koop/huurwoning (Tiel 2003, 2005, 2007, 2009)

	% vaak/regelmatig geluidsoverlast		% (zeer) ontevreden binnenklimaat	
	koopwoning	huurwoning	koopwoning	huurwoning
2003	8%	16%	-	-
2005	12%	17%	-	-
2007	13%	14%	-	-
2009	14%	12%	5%	19%
<i>n (ongewogen)</i>	3.938	1.702	1.002	465

Noot 3 In de leefbaarheidsmonitor wordt een onderscheid gemaakt tussen huur van een woningbouwvereniging (1.571) en huur van een particulier (131). In bovenstaande tabel zijn deze beide vormen van huur bij elkaar opgeteld.

4 Politie en toezichthouders; een profiel van de (on)tevreden burger

Wie zijn (on)tevreden over het functioneren van de politie en wie over het functioneren van de toezichthouders? En zijn dit dezelfde mensen?

In de monitor staan twee vragen die direct te maken hebben met het toezicht op en de handhaving van de openbare orde en veiligheid in de buurt. Respondenten is gevraagd in hoeverre zij tevreden zijn over het totale functioneren van de politie in hun buurt. Daarnaast is respondenten gevraagd of zij vinden dat toezichthouders (voorheen stadswachten) een bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid. Met behulp van een (logistische regressie) analyse zijn we op zoek gegaan naar een profiel van de tevreden of juist ontevreden respondent.

4.1 Tevredenheid over de politie

De burger die (on)tevreden is over de politie heeft geen duidelijk profiel.

Eerst kijken we naar de relatie tussen de tevredenheid over de politie en persoonlijke achtergrondgegevens van de respondent zoals leeftijd, geslacht, inkomen, opleiding, werk, etniciteit, wijk en jaar van meting. Hieruit blijkt dat van de burger die (on)tevreden is over de politie is moeilijk een profiel is te schetsen⁴.

Wel zien we enkele patronen:

- dat relatief gezien vrouwen vaker tevreden zijn dan mannen (vrouw 62% tevreden versus man 56% tevreden);
- inwoners van Tiel West relatief tevreden zijn (Tiel West 67% tevreden versus gemiddeld 60% tevreden);
- en mensen met een Turkse etniciteit relatief tevreden zijn (Turks 66% tevreden versus gemiddeld 60% tevreden).

De andere persoonlijke kenmerken dragen niet bij. Ten slotte zien we dat in 2009 relatief meer respondenten tevreden zijn dan voorgaande jaren (meting in 2009 64% tevreden versus eerder 58% tevreden).

4.2 Vertrouwen in bijdrage toezichthouders

De burger die stelt dat toezichthouders wel (of geen) bijdrage leveren aan de veiligheid en de leefbaarheid, heeft geen duidelijk profiel.

Als we kijken naar de respondent die stelt dat toezichthouders een bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid, in relatie tot zijn persoonlijke achtergrondkenmerken, dan blijkt dat het moeilijk is om een profiel te schetsen.

Noot 4 Deze is moeilijk 'te voorspellen'.

Wel zien we drie tendensen:

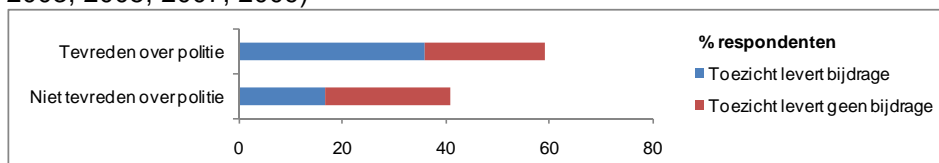
- mannen hebben relatief minder vertrouwen in de bijdrage (vrouw 55% mee eens versus man 49% mee eens);
- voornamelijk jonge mensen hebben weinig vertrouwen in de bijdrage van de toezichthouders (tot dertig jaar 45% mee eens versus gemiddeld 53%);
- en mensen met een Turkse etniciteit relatief veel vertrouwen hebben (Turks 67% mee eens versus gemiddeld 53% mee eens).

4.3 ... en de onderlinge samenhang

Er is een "positieve samenhang" tussen de tevredenheid over het functioneren van de politie en de mening over de bijdrage van toezichthouders aan de veiligheid en leefbaarheid.

We zien dat de tevredenheid over de politie sterk samenhangt met de mening over de toezichthouders. Mensen die tevreden zijn over het optreden van de politie in de buurt zijn vaker (maar niet altijd!) van mening dat de toezichthouders een bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid dan mensen die niet tevreden zijn over de politie.

Figuur 4.1 Tevredenheid over politie, per vertrouwen in bijdrage toezichthouders (Tiel 2003, 2005, 2007, 2009)

5 Onveiligheidsgevoelens; een profiel van de zich onveilig voelende burger

Welke burger voelt zich onveilig? Is er een samenhang met de tevredenheid over politie en toezichthouders?

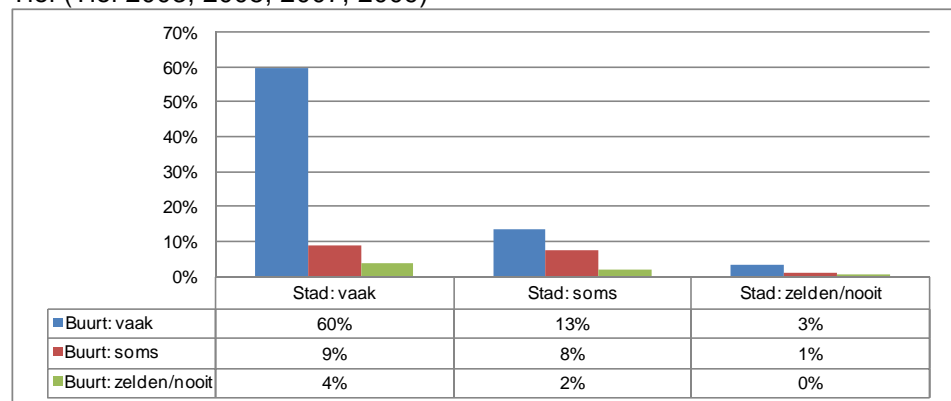
Op basis van literatuur kan een aantal factoren worden benoemd die samenhangen met onveiligheidsgevoelens. Voor een groot deel is het de perceptie van criminaliteit en overlast in een buurt die ervoor zorgt dat burgers zich onveilig voelen⁵. Daarnaast heeft de factor slachtofferervaring een negatieve invloed op veiligheidsbeleving⁶. Een positieve invloed heeft de factor vertrouwen in de buurt en sociale cohesie⁷.

5.1 Onveiligheidsgevoelens

De burger die zich onveilig voelt, heeft geen duidelijk profiel.

Maar welke burger voelt zich nu onveilig? In de enquête is een aantal vragen gesteld over onveiligheidsgevoelens, in eigen woning, eigen buurt en Tiel, 's avonds en overdag. De burgers in Tiel zijn zich sinds 2003 in eigen buurt niet significant veiliger of onveiliger gaan voelen; in Tiel zijn meer mensen zich veiliger gaan voelen, maar diegenen die zich onveilig voelen, doen dit vaker. Men voelt zich - zoals verwacht - veiliger overdag dan 's avonds. Ook voelt men zich doorgaans veiliger in eigen buurt dan in Tiel. We kijken hier naar de persoonskenmerken van de burger die zich onveilig voelt, ongeacht of dit overdag of 's avonds is, in eigen buurt en de stad Tiel⁸

Figuur 5.1 Onveiligheidsgevoelens in eigen buurt, per onveiligheidsgevoelens in stad Tiel (Tiel 2003, 2005, 2007, 2009)

Noot 5 Dijk, T. van, S. Flight & E. Oppenhuis (2000) Voor het beleid, achter de cijfers, de uitkomsten van de GSB-monitor veiligheid en leefbaarheid nader geanalyseerd. Hilversum: Intomart.

Noot 6 Boers J., R.van Steden & H. Boutellier (2008) Het effect van positieve en negatieve factoren op veiligheidsbeleving. Tijdschrift voor Veiligheid 2008 (7)

Noot 7 Oppelaar, J. & K. Wittebrood (2006) Angstige burgers? De determinanten van gevoelens van onveiligheid onderzocht. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau

Noot 8 Hiervoor maken we een ratio-variabele aan, oplopend van 0=nooit/zelden 0.5= soms tot 1=vaak. We bekijken en toetsen de gemiddelde score per respondentgroep.

Ten eerste valt het op dat verschillende mensen verschillende soorten onveiligheidsgevoelens hebben. Zo zijn er mensen die zich wel in eigen buurt onveilig voelen en niet in de stad, en omgekeerd (zie figuur 5.1).

Zoals we zouden kunnen verwachten op basis van de literatuur - waaruit blijkt dat zo veel factoren een rol spelen - blijkt er geen eenduidig persoonlijk profiel te zijn van de 'zich onveilig voelende burger'.

Wel zien we dat bij bepaalde persoonlijke kenmerken onveiligheidsgevoelens vaker voorkomen. De volgende kenmerken hangen samen met onveiligheidsgevoelens:⁹

- Sekse. Vrouwen voelen zich beduidend vaker onveilig dan mannen.
- Leeftijd. Ouderen voelen zich relatief vaker veilig in Tiel dan jongeren. Dit leeftijdsverschil speelt niet bij onveiligheid in eigen buurt. Dit wordt mogelijk verklaard door het feit dat voornamelijk jongeren 's avonds op stap gaan en ouderen vaker thuisblijven.
- Inkomen. Degenen met een relatief laag inkomen voelen zich relatief veilig in de stad Tiel. Inkomensverschillen hangen niet samen met onveiligheidsgevoelens in eigen buurt.
- Betaalde arbeid. Diegenen met betaalde werkzaamheden voelen zich relatief onveilig in Tiel stad; degenen zonder werk voelen zich daarentegen onveilig in eigen buurt. Ook dit verschijnsel is mogelijk te verklaren door 'uithuizigheid'.
- Onderwijsniveau. Respondenten met een relatief laag opleidingsniveau voelen zich vaker onveilig in eigen buurt, en juist vaker veilig in Tiel centrum.

5.2 Samenhang onveiligheidsgevoelens en tevredenheid over politie en toezichthouders

Er is een "positieve samenhang" tussen enerzijds de tevredenheid over de politie en de bijdrage van toezichthouders (aan de veiligheid en leefbaarheid) en anderzijds onveiligheidsgevoelens.

Vervolgens kijken we naar de samenhang tussen onveiligheidsgevoelens en tevredenheid over het optreden van de politie en toezichthouders. Hieruit blijkt:

- Politie. Degenen die tevreden zijn over het optreden van de politie in eigen buurt voelen zich relatief onveilig in zowel eigen buurt als in Tiel stad.
- Toezicht. Degenen die vertrouwen hebben in toezicht, voelen zich relatief onveilig in eigen buurt. Voor onveiligheidsgevoelens in Tiel stad maakt dit niet uit.

Noot 9 Significant <0.05, ANOVA

6 Medische voorzieningen en netto maandinkomen huishouden

Hangt de tevredenheid over medische voorzieningen (huisarts, tandarts, ziekenhuis et cetera) samen met het besteedbaar inkomen van het huishouden?

De tevredenheid over medische voorzieningen neemt langzaam toe naarmate het inkomen stijgt.

We hebben gekeken naar de relatie tussen de tevredenheid over deze voorzieningen en het netto maandinkomen van het huishouden. Hieruit blijkt dat de tevredenheid over medische voorzieningen langzaam toeneemt naarmate het inkomen stijgt. Zo is 85 procent van diegenen met een huishoudinkomen van € 1000 of minder (*zeer*) tevreden versus 92 procent van diegenen een inkomen van meer dan € 3.500. De verschillen zijn statistisch significant¹⁰. Omdat niet iedereen zijn inkomen wilde vertellen, weten we van 1.351 respondenten niet wat hun inkomen is. Bij de significantietoets zijn deze respondenten buiten beschouwing gelaten. Deze groep wijkt qua tevredenheid over de medische voorzieningen echter gemiddeld gezien niet af van de 4.267 andere respondenten waarvan het inkomen wel bekend is.

De analyse is uitgevoerd op de data van 2003 tot en met 2009. Er zijn geen duidelijke ontwikkelingen in de tijd voor wat betreft de relatie tussen de tevredenheid over de medische voorzieningen en het netto maandinkomen van het huishouden.

Tabel 6.1 Tevredenheid over de medische voorzieningen, per netto maandinkomen huishouden (Tiel 2003, 2005, 2007, 2009)

Netto maandinkomen huishouden	tot € 1000	€ 1000 tot € 1650	€ 1650 tot € 2850	€ 2850 tot € 3500	€ 3500 en meer	Wil niet zeggen	Totaal
% (zeer) tevreden medische voorzieningen	85%	89%	89%	91%	92%	88%	89%
<i>n (ongewogen)</i>	377	1.045	1.502	805	481	1.400	5.607

Noot 10 Kruskal-Wallis variantie analyse; <0.05

7 WWW.TIEL.NL; een profiel van de website gebruiker

Welke burger weet van het bestaan van de website met gemeentelijke informatie: www.tiel.nl? En welke burger heeft de site wel eens bezocht?

De bekendheid van de gemeentelijke website is sinds 2003 flink toegenomen (zie ook het tekstrapport). Ook het gebruik van de site is toegenomen. Was in 2003 56 procent van de burgers op de hoogte (en heeft 21% de site wel eens bezocht), anno 2009 weet 80 procent van het bestaan van de site (en heeft 54% de site wel eens bezocht). Met behulp van een (logistische regressie) analyse zijn we op zoek gegaan naar het profiel van de gebruiker.

7.1 Bekendheid website

De burger die op de hoogte is van het bestaan van de website www.tiel.nl, heeft geen duidelijk profiel.

Eerst onderzoeken we welke burger weet dat de gemeente Tiel een website heeft. Gemiddeld is 69 procent van de inwoners op de hoogte. We kijken naar persoonlijke achtergrondgegevens van de respondent (leeftijd, geslacht, inkomen, opleiding, werk, etniciteit). Hieruit blijkt dat allerlei soorten burgers op de hoogte zijn van het bestaan van de website¹¹.

Toch zien we enkele patronen:

- dat de leeftijdsgroep 70+ achterblijft (70-79: 50%). Dit geldt ook voor de groep 80+ (28%);
- dat relatief gezien mannen vaker dan vrouwen op de hoogte zijn (74% versus 66%);
- dat naarmate het opleidingsniveau stijgt, men beter op de hoogte is (van 34% van de groep zonder opleiding tot 86% van de groep met een wetenschappelijke opleiding);
- dat mensen met een betaalde baan beter op de hoogte zijn (76% versus 58% zonder baan)
- en mensen met een Marokkaanse en vooral Turkse etniciteit relatief slecht op de hoogte zijn (Marokkaans 60% en Turks 36%).

7.2 Gebruik

De burger die gebruik maakt van de website www.tiel.nl, heeft geen duidelijk profiel.

Vervolgens kijken we naar de persoonlijke achtergrondgegevens van de gebruiker (leeftijd, geslacht, inkomen, opleiding, werk, etniciteit). Qua profiel wijkt de gebruiker niet veel af van de burger die op de hoogte is van de site: de websitegebruiker is zeer divers.

Noot 11 Want deze laat zich slecht voorspellen.

Toch zien we ook hier enkele patronen (die erg lijken op de op vorige pagina beschreven patronen van de groep burgers die op de hoogte is van de site):.

- de leeftijdsgroep 60+ blijft achter in gebruik van de website (26% van de leeftijdsgroep 60-69; 10% 70-79; 5% 80+ versus gemiddeld 38%);
- relatief gezien gebruiken meer mannen dan vrouwen de site (47% van de mannen versus 33% van de vrouwen);
- naarmate het opleidingsniveau stijgt, neemt het gebruik van de site toe (van 16% van de groep zonder opleiding tot 67% van de groep met een wetenschappelijke opleiding);
- relatief gezien gebruiken mensen zonder betaalde werkzaamheden de site weinig (22% van de groep zonder baan versus 49% van degenen met betaalde werkzaamheden);
- en mensen met een Turkse etniciteit gebruiken de site relatief weinig (13% versus gemiddeld 38%).

Bijlagen

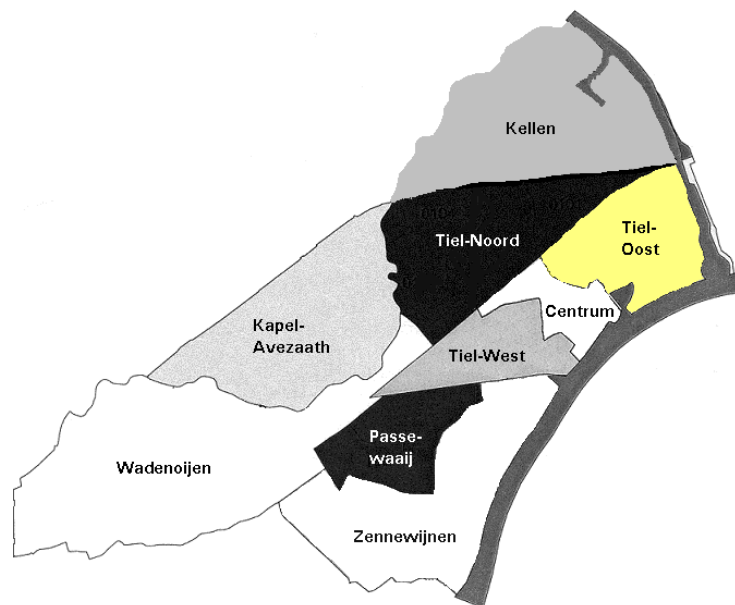
Bijlage Beknopte opzet leefbaarheidsmonitor Tiel

Het doel van de monitor is het in kaart brengen van de situatie in (het voorjaar van) 2009 voor wat betreft leefbaarheid en veiligheid. De monitor is zo opgezet dat de resultaten van de negen wijken in Tiel onderling kunnen worden vergeleken. Daarnaast is het mogelijk trends in de tijd te signaleren door de resultaten te leggen naast de uitkomsten van de vorige metingen.

Tiel kent de volgende wijken:

- Centrum
- Oost
- West
- Noord
- Passewaaij
- Zennewijnen
- Wadenoijen
- Kapel-Avezaath
- Kellen (inclusief Medel)

Figuur B1 Plattegrond Tiel met de negen wijken

Dataverzameling

De gegevens zijn verzameld door middel van telefonische enquêtes onder bewoners van Tiel. In totaal 5.652 bewoners gaven hun mening over zaken als voorzieningen, buurtproblemen, sociale kwaliteit, onveiligheidsgevoelens en de staat van de buurt. Het veldwerk vond plaats in de maanden mei en juni van 2003, 2005, 2007 en 2009.

De steekproef¹² is getrokken uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)¹³ en verrijkt met telefoonnummers. Per wijk is een voldoende representatief percentage geïnterviewd. In totaal zijn 5.652 mensen ondervraagd, verdeeld over de volgende negen wijken van Tiel (tabel B1):

Tabel B1 Aantal respondenten per wijk

	2003	2005	2007	2009
Centrum	207	206	200	205
Oost	225	217	218	213
West	238	215	208	209
Noord	231	214	211	207
Passewaaij	218	209	210	214
Zennewijnen	46	50	41	45
Wadenoijen	180	171	112	187
Kapel-Avezaath	95	112	94	115
Kellen	30	30	32	37
Totaal	1.470	1.424	1.326	1.432

Betrouwbaarheid van de resultaten

De in dit rapport gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op onderzoek onder de inwoners van Tiel. Daartoe is een steekproef getrokken uit de bevolking van achttien jaar en ouder in alle wijken, die een representatief beeld oplevert van de feitelijke situatie. Elke steekproef geeft echter afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, ook een relatief omvangrijke steekproef als deze. Dat wil zeggen dat als uit deze monitor blijkt dat in 2009 71 procent van de inwoners van Tiel tevreden is over het basisonderwijs, het percentage in werkelijkheid als iedereen ondervraagd zou worden, wellicht op 69 procent of 73 procent zou kunnen komen. Zeker bij kleine steekproeven of bij kleine groepen waarover we wat willen zeggen, kan het gebeuren dat door toevalsfactoren het aangetroffen beeld niet volledig overeenstemt met de werkelijkheid.

De betrouwbaarheid van de uitkomsten is van belang voor het maken van vergelijkingen. Bij elk percentage geldt, gegeven de spreiding in de antwoorden en het aantal ondervraagde personen, een betrouwbaarheidsmarge. Dit betekent dat de werkelijke waarde - met een betrouwbaarheid van 95 procent - tussen de grenzen van die marge zal liggen. De betrouwbaarheidsmarges worden voor de overzichtelijkheid niet in de tabellen opgenomen.

Noot 12 A-select gestratificeerd naar wijk en etniciteit (Turks, Marokaans, Nederlands+overig)
Noot 13 In 2007 is de steekproef getrokken uit het Cendris bestand, op vergelijkbare wijze.